

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ **ВК 33 Психологія праці** _____
(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ **053 Психологія** _____
(шифр і назва спеціальності)

овітньо-професійна програма _____ **Психологія** _____
(назва спеціалізації)

освітній ступінь _____ **бакалавр** _____
(бакалавр)

інститут, факультет, _____ **Психолого-природничий** _____
(назва інституту, факультету)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни *ВК31 «Психологія праці»* для здобувачів освітнього ступеня *бакалавр* галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки* спеціальності *053 Психологія* за освітньо-професійною програмою *Психологія*.

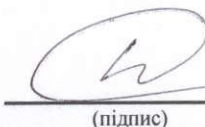
Мова навчання: українська

Розробник: **Одолінський В.Г., викладач**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри вікової та педагогічної психології *

Протокол від « 27 » серпня 2019 року № 7

Завідувач кафедри
вікової та педагогічної психології

(підпис)

(проф. Павелків Р.В.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету за спеціальністю 053 Психологія

Протокол від “ 17 ”вересня 2019 року № 6

Голова навчально-методичної комісії

(підпис)

(Сяська І.О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність: <u>053 Психологія</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 135		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		24 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	119 год.
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю:			
залік	залік.		
Передумови для вивчення дисципліни: загальна психологія, психофізіологія, психодіагностика			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс “Психологія праці та інженерна психологія” є однією з фахових дисциплін для базової підготовки студентів вищого навчального закладу за спеціальністю “Психологія”.

Мета курсу спрямована на формування у студентів понять і уявлень про спеціальні і професійні функції, завдання, засоби і цілі психолога, який займається вивченням, діагностикою, формуванням, корекцією і регуляцією поведінки і діяльності людини як суб'єкта праці, діяльності людини в системі «людина-машина», а також питання реконструкції існуючих і проектування нових видів професійних діяльностей.

Поряд з забезпеченням знаннями, метою курсу є формування у студентів професійного відношення до людини і уміння застосовувати в конкретних ситуаціях не тільки ці знання,

які беруться із інших областей психологічної науки, так і із інших наукових дисциплін (соціології, фізіології, медицини, технології і ін.).

Завдання викладання курсу:

- дати психологічну характеристику праці як одного з основних видів діяльності людини;
- розкрити мотиви людини, що спонукають її до трудової діяльності;
- описати сучасний стан психологічних досліджень в галузі психології праці.
- навчити застосовувати теоретичні знання до розв'язання практичних проблем виробництва, профосвіти, соціально-професійного самовизначення молоді;
- навчити здійснювати практичне професіографування з метою раціоналізації праці, профдобору, профорієнтації та профнавчання;
- сформувані вміння проведення емпіричних досліджень з метою вивчення міграції робочих кадрів, динаміки працездатності, виробничого травматизму;
- навчити здійснювати розробки-рекомендації по удосконаленню і підвищенню ефективності роботи працівників як в індивідуальній, так і спільній діяльності;
- допомагати людині-оператору найбільш повно й ефективно реалізовувати себе в праці, знаходити задоволення від трудового процесу;
- вирішувати різноманітні завдання щодо удосконалення діяльності оператора на підставі вивчення закономірностей трудової діяльності, ролі психічних процесів та їх індивідуальних особливостей в реалізації трудових завдань;
- адаптувати людину до різноманітних компонентів діяльності (її засобів, змісту, умов й організації);
- застосовувати знання про закономірності процесів інформаційної взаємодії людини і техніки в практиці проектування, створення і експлуатації систем "людина-машина".

Предмет курсу: система наукових положень про психологічний бік специфічного виду діяльності – праці, закономірності інформаційної взаємодії людини з технічними устроями в єдиній системі «людина – машина».

Міжпредметні зв'язки. Курс читається у першому та другому триместрах в поєднанні з іншими дисциплінами психологічного циклу і має прикладне значення. Дисципліна пов'язана із загальною психологією, соціальною психологією, експериментальною психологією, диференційною психологією та психодіагностикою.

3. Очікувані результати навчання

3.1. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студенти повинні бути сформовані наступні компетентності:

загальні:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Навички використання технологій найму, підбору і розстановки кадрів.
- Навички розроблення професіограм.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність проектувати СЛМ

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Людина і праця

Тема 1. Методологічні і теоретичні основи психології праці.

Психологія праці, як галузь психологічного знання про працю і працюючих. Структура праці. Психологія праці, як галузь психології, яка вивчає умови і розробляє шляхи і методи наукового обґрунтованого вирішення практичних завдань в області функціонування і формування людини, як суб'єкта праці. Суміжні області наукового психологічного і міждисциплінарного знання про людину і професії. Методологічні і теоретичні основи, предмет і завдання психології праці в цілях забезпечення оптимальних взаємозв'язків людини і трудової діяльності.

Психологія праці, як навчальна дисципліна і професія. Коротка характеристика історії становлення і розвитку психології праці, як галузі наукового знання.

Тема 2. Ергатичні функції. Класифікація професій.

Поняття "ергатична система", "ергатична функція"(їх еволюція в історії людського суспільства). Генеза ергатичних функцій. Підстави для класифікації професій. Класифікація Є.А. Клімова. Класифікація Дж. Голанда. Психічні регулятори праці. Образ об'єкта праці. Образ суб'єкта праці. Образ суб'єкт-суб'єктних і суб'єкт-об'єктних відношень. «Золоте правило психології праці».

Тема 3. Умови професійної діяльності і ефективність праці.

Шляхи розвитку трудової діяльності. Характерні особливості взаємодії людини з умовами трудової діяльності у зв'язку з активним застосуванням техніки. Невротизація операторів. Соціально-історичні умови життєдіяльності людей як основа зміни змісту праці. Професійний стрес. Психологічний стрес. Субсиндроми стресу. Працездатність. Рівні працездатності. Біоритми і працездатність. Функційні стани. Види функційних станів. Важкі ситуації в життєдіяльності людини. Екстремальні, субекстремальні і особливі умови діяльності. Стійкість і надійність працівника. Професіоналізм діяльності. Особистісно-професійний розвиток. Психологія безпеки.

Тема 4. Адаптація людини до професійної діяльності.

Психологічні механізми адаптації людини до діяльності в організації. Рівні адаптації. Рефлексія і адаптація. Системні механізми адаптації. Професійна придатність. Формування професійної придатності. Умови становлення професійної придатності. Кризи професійного становлення. Професійні деструкції. Життєві кризи. Фактори і фази криз професійного становлення. Рівні професійних деструкцій. Шляхи професійної реабілітації. Проблема стилю діяльності. Індивідуальний стиль діяльності (ІСД). Стиль професійної діяльності (СПД). Динаміка СПД. Стиль життя. Стиль керівництва і лідерства. Когнітивні стилі. Формування ІСД. Структурування простору діяльності. Стильовий цикл. Рівні психологічної підтримки суб'єкта праці.

Тема 5. Професійна придатність і професіоналізм.

Професійна придатність. Принципи визначення професійної придатності. Етапи процесу формування професійної придатності. Професіограма. Професіографія. Психограма. Схеми вивчення професій. Методи вивчення професій. Правила організації експерименту. Комплексна професіограма. Аналітична професіограма. Вимоги до професіограми. Типологія професіограм. Критерії успішності діяльності суб'єкта. Професійно важливі якості (ПВЯ). Структура ПВЯ. Здібності і ПВЯ. Оцінки людина як суб'єкта праці. Професійна придатність. Потенціал працівника. Професійна компетентність. Оцінки людини як об'єкта соціальної і кадрової політики організації. Соціальна політика. Кадрова політика. Організаційна культура організації, її види. Соціальний потенціал. Соціальний капітал. Динаміка вимог до ПВЯ суб'єкта. Професіоналізм і моделі спеціаліста.

Тема 6. Професійне самовизначення суб'єкта і професійна кар'єра.

Професійне самовизначення суб'єкта. Формування професійної самосвідомості. Моменти професійного самовизначення за Е.Ф. Зесром. Проблема вибору професії. Професійна ідентичність. Професійна ідеологія. Процеси розвитку професіоналізму. Протиріччя становлення професіоналізму. Мотивація професійного вибору. Рівні мотивації. Продуктивність і задоволеність як критерії професійної діяльності. Мотивація професійного росту. Психологія безробіття. Феномен професійної кар'єри. Механізми кар'єрного процесу. Періодизація професійного розвитку. Акме професійної кар'єри. Середовище і становлення професіоналізму суб'єкта.

Змістовий модуль 2. Інженерна психологія

Тема 7. Предмет і завдання інженерної психології.

Передумови виникнення інженерної психології. Б.Ф. Ломов про розвиток інженерної психології. Завдання та напрямки досліджень. Принципи інженерної психології. Методологічні принципи та системний підхід. Статистичне (імітаційне) моделювання. Теоретико-методологічні концепції інженерної психології. Методи інженерної психології. Інженерна психологія в системі наук. Проблема "людина-машина". Предмет інженерної психології. Структурна схема системи "людина-машина" (СЛМ).

Тема 8. Характеристика системи «Людина-машина» (СЛМ).

Ознаки СЛМ. Людська ланка СЛМ. Машинна ланка СЛМ. Функційні зв'язки людини і машини, типи їх взаємодій. Структура СЛМ. Розподіл функцій в СЛМ. Функції людини. Функції машини. Показники якості функціонування СЛМ. Швидкодія і надійність. Критерії надійності оператора і СЛМ. Методи виміру надійності. Точність роботи оператора. Рівні керування людиною-оператором. Помилка в роботі оператора. Відмова людини-оператора. Функційна напруга. Міра напруженості роботи оператора. Теорія інформації. Інформаційна модель. Концептуальна модель. Проблеми взаємодії системи «людина-компютер». Технократичне мислення. Штучний інтелект. Розробка систем «людина-компютер». Впровадження компютерних технологій в організаціях. Компютер в діяльності психолога.

Тема 9. Психологічна характеристика діяльності людини-оператора.

Приймання інформації. Енергетичні характеристики сприймання. Інформаційні характеристики зорового аналізатора. Просторові і часові характеристики сприймання інформації. Характеристика слухового аналізатора. Характеристика тактильного аналізатора. Характеристика короткотривалої пам'яті. Сенсорна пам'ять. Первинна, вторинна, довготривала і оперативна пам'ять. Мислення в процесі прийняття рішень. Алгоритм прийняття рішень. Пошук варіантів рішень. Оперативне мислення. Стратегії поведінки в умовах прийняття рішення. Структура прийняття рішення. Ухвалення рішення. Керуючі дії оператора. Характеристика керуючих дій. Простір дії і простір сприймання. Канали надходження інформації.

Тема 10. Проектування технічних засобів діяльності оператора.

Засоби відображення інформації (ЗВІ). Вдосконалення ЗВІ. Класифікація ЗВІ. Індикація сигналів-символів. Проектування органів управління. Органи управління СЛМ. Вимоги до органів управління СЛМ. Вимоги до систем введення інформації (СВІ). Правила економії робочих рухів. Принципи спільного розташування індикаторів і органів управління. Швидкість і точність рухів. Організація робочого місця оператора. Просторове компонування робочого місця. Пульт управління. Інформаційне і моторне поле. Принципи підвищення точності і швидкості дій оператора. Умови проектування робочого місця оператора. Оптимізація робочого місця оператора. Фактори виробничого середовища. Умови праці оператора.

Змістовий модуль 3. Психологія професійної діяльності

Тема 11. Психологічне вивчення людини як суб'єкта професійної діяльності

Людина і її професійна доля (образ життя, професійний життєвий шлях, світогляд, психологічні регулятори його активності). Цілі і методи вивчення структури суб'єкта професійної діяльності як єдність мотиваційних, когнітивних, операторних і емоційно-вольових складових (знання, усвідомлення, особистісний смисл, уміння, навички, професійна самосвідомість, функціональний стан). Критерії і методи діагностики рівня їх сформованості. Психічні регулятори професійної праці людини ("образ об'єкта", "образ суб'єкта", "образ суб'єктно-об'єктних і суб'єктно-суб'єктних відношень"). Методи, їх вивчення і способи формування. Концепція інтегрального дослідження індивідуальності (В.С.Мерлін). Індивідуальний стиль діяльності як системно-утворююча функція інтегральної індивідуальності. Феноменологія індивідуальних стилів. Індивідуальний стиль діяльності як засіб професійної адаптації людини. Діагностика рівня професійної готовності людини. Методи і правила їх застосування.

Тема 12. Психологічні проблеми формування професіональних кадрів.

Профорієнтація і профконсультація - комплексні соціальні проблеми і їх психологічні аспекти.

Індивідуальна профконсультація як умова активізації самовизначення людини при виборі професії. Принципи, методи, обмеження в профорієнтаційній і профконсультаційній роботі.

Визначення критеріїв, підбір методів діагностики і прогнозування готовності людини як суб'єкта праці. Особливості діагностики професійних кадрів при атестації і висуненні резерву.

Психологічні основи виховання і професійного навчання /формування образу професії, професійної самосвідомості, індивідуального стилю діяльності, професійних знань, умінь, навичок/. Розробка програми навчання. Підбір методів професійної підготовки. Виділення критеріїв і вибір методів оцінки і ефективності. Види і форми професійного навчання. Дилема стандартизації і індивідуалізації професійного навчання.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Людина і праця												
Тема 1. <i>Методологічні і теоретичні основи психології праці.</i>	12	2	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10
Тема 2. <i>Ергатичні функції. Класифікація професій.</i>	12	2	2	2	-	6	12	2	-	-	-	10
Тема 3. <i>Умови</i>	12	2	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10

<i>професійної діяльності і ефективності праці.</i>												
Тема 4. Адаптація людини до професійної діяльності.	12	2	2	2	-	6	12	2	-	-	-	10
Тема 5. Професійна придатність і професіоналізм.	12	2	2	2	-	6	12	2	-	-	-	10
Тема 6. Професійне самовизначення суб'єкта і професійна кар'єра.	12	2	2	2	-	6	12	2	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4	2	-	14	24	4	-	-	-	20
Змістовий модуль 2. Інженерна психологія												
Тема 7. Психологічне вивчення людини як суб'єкта професійної діяльності	12	2	2	-	-	8	13	2	-	-	-	11
Тема 8. Характеристика системи «Людина-машина» (СЛМ).	11	2	-	2	-	7	12	-	2	-	-	10
Тема 9. Психологічна характеристика діяльності людини-оператора.	13	2	2	2	-	7	12	2	-	-	-	10
Тема 10. Проектування технічних засобів діяльності оператора.	10	2	-	2	-	6	12	2	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	66	12	6	8	-	40	73	6	6	-	-	61
Змістовий модуль 3. Психологія професійної діяльності												
Тема 11. Психологічне вивчення людини як суб'єкта професійної діяльності	12	2	2	-	-	8	13	2	-	-	-	11
Тема 12.	13	2	2	2	-	7	12	2	-	-	-	10

<i>Психологічні проблеми формування професіональних кадрів.</i>												
Разом за змістовим модулем 3	66	12	6	8	-	40	73	6	6	-	-	61
Усього годин	135	24	14	16	-	81	135	10	6	-	-	119

6. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія психології праці	2
2	Трудовий пост, робоче місце, професія	2
3	Складові дисципліни «Психологія праці»	2
4	Ергатичні функції і класифікація професій	2
5	Методи вивчення трудової діяльності	2
6	Підбір, розстановка і навчання персоналу	2
7	Умови професійної діяльності і ефективність праці	2
8	Професійна придатність і професіоналізм	2
9	Професійне самовизначення і професійна кар'єра	2
10	Адаптація людини до професійної діяльності	2
11	Людина як активний суб'єкт своєї життєдіяльності	2
12	Історія, стан і перспективи психології праці	2
13	Проблеми інженерної психології	2
14	Характеристика системи «Людина-машина» (СЛМ).	2
15	Психологічна характеристика діяльності людини-оператора.	2
16	Проектування технічних засобів діяльності оператора.	2
17	Сприймання у діяльності оператора	2
18	Прийняття рішення у діяльності оператора	2
19	Основи проектування СЛМ	4
	Разом	40

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дослідження предмету психології праці	2
2	Дослідження професійно-важливих якостей (ПВЯ)	2
3	Вирішення виробничих конфліктів	2
4	Оптимізація стану працездатності	2
5	Дослідження працездатності і функційних станів	2
6	Дослідження умов професійного стресу	2
7	Дослідження шляхів адаптації людини до вимог професії	2
8	Дослідження професійної кризи	2

9	Розробка програми психологічної підтримки суб'єкта праці	2
10	Дослідження професійного самовизначення	2
11	Алгоритмізація дій оператора	2
12	Оцінка часових витрат на самоконтроль у процесі переробки інформації.	2
13	Дослідження інформаційного пошуку.	2
14	Дослідження складових СЛМ	2
15	Дослідження психічних чинників прийняття рішення у діяльності оператора	2
16	Проектування СЛМ	2
	Разом	32

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток технологій професійної діяльності	6
2	Можливості самореалізації в професії	6
3	Технології ресурсозбереження	6
4	Моделі людини, організації, суспільства	6
5	Самоменеджмент життя	6
6	Технології ефективного найму	6
	Разом	36

10. Індивідуальні завдання.

Не передбачено навчальним планом

11. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- завдання на лабораторному обладнанні;
- інші види.

12. Критерії оцінювання результатів навчання.

Загальні критерії оцінювання

I рівень – початковий. Відповідь здобувача вищої освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

II рівень – середній. Здобувач вищої освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

III рівень – достатній. Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням

тощо), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.

IV рівень – високий. Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, узагальненими, системними; він вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Рівні навчальних досягнень студентів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I. Початковий	1-34 F Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; може обрати правильний варіант відповіді (на рівні "так - ні"); може самостійно знайти відповідь у тексті підручника; виконує 20 % від загальної кількості тестів.
	35-59 FX незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти відтворює менш як половину навчального матеріалу; за допомогою викладача виконує елементарні завдання, наводить приклади; може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 30 % від загальної кількості тестів.
II. Середній	60-63 (E) задовільно	Здобувач вищої освіти має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабко орієнтується в поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45 % від загальної кількості тестів.
	64-73 (D) задовільно	Здобувач вищої освіти знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді допоміжні наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує від 55 до 65% від загальної кількості тестів.

III. Достатній	74-81 (C) добре	Знання здобувача вищої освіти є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях. Правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; здатен проаналізувати відповіді іншого студента; з допомогою викладача скласти план реферату, може опрацювати матеріал самостійно, уміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; правильно використовує термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує від 75 % до 80 % від загальної кількості тестів.
	82-89 (B) добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен самостійно опрацювати навчальний матеріал, але потребує консультацій з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 85 % від загальної кількості тестів.
IV. Високий	90-100 (A) відмінно	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування і нахили. Самостійно виконує від 95% до 100% від загальної кількості тестів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--	---

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	7	7	8	8	8	8		

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

14. Методичне забезпечення

1. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
2. Конспект лекцій на паперових та електронних носіях.
3. Роздавальний матеріал до практичних занять.

15. Рекомендована література

Базова

1. Баклицький І.О. Психологія праці: підручник. – 2-е вид., перероб і доп. – К. : Знання, 2008. – 655 с.
2. Гульчак Ю.П., Северин Л.І. Основи інженерної психології: Навч. по-сібник. Частина II – Вінниця: ВНТУ, 2004. – 85 с.
3. Душков Б.А., Королев А.В., Смирнов Б.А. Основы инженерной психологии: Учебник для студентов вузов. – М., 2002.
4. Климов Е.А. Введение в психологию труда: Учебник для вузов. – М. : Культура и спорт, ЮНИТИ, 1998. – 350 с.
5. Крушельницька Я.В. Фізіологія та психологія праці: Підручник. – К. : КНЕУ 2003. – 367 с.
6. Лукашевич Н.П., Сингаевская И.В., Бондарчук Е.И. Психология труда: Учеб.-метод. пособие / Под ред. Н.П. Лукашевича. – К. : МАУП, 1997. – 104 с.
7. Малхазов О.Р. Психологія праці: Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 208 с.
8. Трофімов Ю.Л. Інженерна психологія: Підручник. – К.: Либідь, 2002

Допоміжна

9. Ананьев Б.Г. Избранные психологические труды: В 2 т. - М. : Педагогика, 1980. - Т.2. – 280 с.
10. Головаха Е.М. Жизненная перспектива и профессиональное самоопределение молодёжи. – К. : Наукова думка, 1988. – 144 с.
11. Балл Г.О., Бастуй М.В., Гордієнко В.І., Красильникова Г. В., Красильников С.Р. Психологія праці та професійної підготовки особистості: Навч. посіб. – Хмельницький: ТУП, 2001. – 330 с.

12. Климов Е.А. Как выбирать профессию: Кн. для учащихся. – М. : Просвещение, 198. – 160 с.
13. Краткий психологический словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – Ростов н/Д: Феникс, 1999. – 512 с.
14. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Теорія і практика професійного психологічного відбору: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. - К. : Ніка-Центр, 2006. – 536 с.
15. Леонова А.Б., Чернышова О.Н. Психология труда и организационная психология: современное состояние и перспективы развития. – М., 1995.
16. Ломов Б.Ф. Душков Б.А. и др.; Под ред. Б.Ф. Ломов. Основы инженерной психологии: Учеб. Для техн. вузов / – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Высш. шк., 1986. – 448 с.
17. Максименко С. Д. Основи генетичної психології. – К. : НПЦ Перспектива, 1998. – 258 с.
18. Малхазов О.Р., Кокун О.М. Професійний відбір та впровадження новітніх технічних засобів у роботі з персоналом // Соціальна психологія. – 2005. - №4 (12). – С. 84 - 90.
19. Меркулова О.С. Психология труда. – М. : Приор-издат, 2006. – 80с.
20. Немов Р.С. Психология: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений:-4 изд. – М. : Гуманит. изд. центр.ВЛАДОС, 2001. – Кн. 3. – 640 с.
21. Носкова О.Г. История психологии труда в России. – М., 1997. – 235 с.
22. Попов, Г.П. Инженерная психология в радиолокации Г.П. Попов. - М.: Сов. радио, 1971.-143 с.;
23. Ломов, Б.Ф. Человек и техника. Очерки инженерной психологии Б.Ф. Ломов. - М.: Сов. радио, 1966. -464 с.;
24. Боронова, Г.Х. Инженерная психология за рубежом Г.Х. Боронова. М.: Прогресс, 1967. - 494с.;
25. Грегори Ричард Л. Глаз и мозг. Психология зрительного восприятия Л.Ричард Грегори. - М.: Прогресс, 1970. -271с.;
26. Вудсон, У.Е. Коновар Д.В. Справочник по инженерной психологии для инженеров и художников-конструкторов У.Е. Вудсон, Д.В. Коновар. - М.: Мир, 1968.- 518 с.

16. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/757/>
2. http://www.ebooktime.net/book_333.html
3. <http://studentbooks.com.ua/content/view/963/76/1/0/>
4. http://b-o.com/book_116_glava_20_1.3.7.html
5. <http://www.google.com.ua/search?q>
6. <http://ua-referat.com/>
7. http://libfree.com/176914229_psihologiyaperedmova_psihologiya_pratsi.html